

The Polish Society of Family Medicine
The Association of Friends of Family Medicine & Family Doctors

PL ISSN 1734-3402

Family Medicine & Primary Care Review

Quarterly

2008

October–December

Vol. 10, No. 4

WYDAWNICTWO
Continuo

Indexed in:
EMBASE/Excerpta Medica
Index Copernicus 5.66 pts
MNiSzW 4 pt

Komitet Naukowy

Prof. dr med. Dieter Adam (Monachium, Niemcy),
Prof. dr med. Jiří Beneš (Praga, Czechy),
Dr n. med. Luc van Berkestijn (Utrecht, Holandia),
Dr hab. Jerzy Błaszczuk (Wrocław),
Dr n. med. Stephan Böse-O'Reilly (Monachium, Niemcy),
Dr Nilzete Liberato Bresolin (Florianopolis, Brazylia),
Dr Walbia Salete Bittencourt Correa (Florianopolis, Brazylia),
Prof. dr hab. Jerzy Czernik (Wrocław),
Prof. dr med. George Freeman (Londyn, Wielka Brytania),
Prof. dr med. Suleyman Görpelioğlu (Izmit, Turcja),
Prof. dr med. Hans-Joachim Hannich (Greifswald, Niemcy),
Prof. dr hab. Antonina Harłodzińska-Szmyrka (Wrocław),
Prof. dr hab. Wanda Horst-Sikorska (Poznań),
Prof. dr med. Steinar Hunskaar (Bergen, Norwegia),
Prof. dr hab. Andrzej Kiejna (Wrocław),
Prof. dr hab. Jerzy Kołodziej (Wrocław),
Prof. dr hab. Tadeusz Koziół (Szczecin),
Prof. dr hab. Piotr Kuna (Łódź),
Dr n. med. Krzysztof Kuszewski (Warszawa),
Prof. dr hab. med. Andrzej Kübler (Wrocław),
Prof. dr med. Radoslav Kveder (Ljubljana, Słowenia),

Prof. dr hab. Maciej Latański (Lublin),

Prof. dr hab. Witold Lukas (Katowice),
Prof. dr hab. Jerzy Łopatyński (Lublin),
Prof. dr hab. Andrzej Mackiewicz (Poznań),
Prof. dr med. Bengt Mattsson (Göteborg, Szwecja),
Prof. dr hab. Zuzanna Morawska (Wrocław),
Prof. dr med. John Noble (Boston, USA),
Prof. dr med. Marc Nyssen (Bruksela, Belgia),
Dr n. med. Patricia Owens (Liverpool, Wielka Brytania),
Prof. dr hab. Leszek Paradowski (Wrocław),
Sir Prof. Denis Pereira-Gray (Londyn, Wielka Brytania),
Prof. dr hab. Tadeusz Plusa (Warszawa),
Prof. dr hab. Andrzej Radzikowski (Warszawa),
Prof. dr hab. Andrzej Rajewski (Poznań),
Dr n. med. Lindsay Roberts (Balgowlah Heights, Australia),
Prof. dr hab. Zbigniew Rudkowski (Wrocław),
Prof. dr hab. Bolesław Rutkowski (Gdańsk),
Dr n. med. Hogne Sandvik (Bergen, Norwegia),
Prof. dr hab. Janusz Siebert (Gdańsk),
Dr n. med. Jaime Correia de Sousa (Matosinhos, Portugalia),
Prof. dr hab. Andrzej Steciwko (Wrocław),
Dr n. med. Loreta Strumylaite (Kaunas, Litwa),
Prof. dr hab. Andrzej Szczeklik (Kraków),
Prof. dr hab. Zenon Szewczyk (Wrocław),
Dr n. med. Andrzej Szpakow (Grodno, Białoruś),
Prof. dr hab. Piotr Szyber (Wrocław),
Prof. dr hab. Barbara Świątek (Wrocław),
Prof. dr med. Vytautas Usonis (Wilno, Litwa),
Prof. dr med. Irma Virjo (Tampere, Finlandia),
Prof. dr hab. Kazimierz Wardyn (Warszawa),
Dr n. med. Muharem Zildžic (Tuzla, Bośnia Hercegowina),
Prof. dr hab. Zygmunt Zdrojewicz (Wrocław),
Prof. dr hab. Irena Zimmermann-Górska (Poznań)

Komitet Redakcyjny

Redaktor Naczelny: prof. dr hab. med. Andrzej Steciwko

Zastępcy Redaktora Naczelnego: dr n. med. Andrzej Staniszewski,
dr n. med. Iwona Pirogowicz

Sekretarz Redakcji: dr n. med. Donata Kurpas

Członkowie Redakcji: dr n. med. Jarosław Drobnik, dr n. med. Bartosz J. Sapilak,
dr n. med. Agnieszka Mastalerz-Migas, dr hab. n. med. Katarzyna Życińska

Adres Redakcji

Katedra i Zakład Medycyny Rodzinnej, Akademia Medyczna we Wrocławiu,
ul. Syrokomli 1, 51-141 Wrocław, tel. (071) 325-51-26, tel./fax (071) 325-43-41
e-mail: pmr@pmr.am.wroc.pl www.familymedreview.org

Osoba kontaktowa: dr n. med. Donata Kurpas
tel. (071) 326-68-75, e-mail: pmr@pmr.am.wroc.pl

Kwartalnik jest współfinansowany przez PTMR i SPMRiLR

Wydawca

WYDAWNICTWO
Continuo

Biurowisko i prenumerata: ul. Lelewela 4, pok. 325, 53-505 Wrocław
tel./fax (071) 791-20-30, 0 601 77-47-33

e-mail: biuro@continuo.wroclaw.pl www.continuo.wroclaw.pl

Osoba kontaktowa: Jan Kuźma – Redaktor Wydawnictwa
tel. (071) 791-20-30, e-mail: wydawnictwo@continuo.wroclaw.pl

Wszelkie prawa zastrzeżone. Żaden fragment tego wydania, ani w całości, ani w części, nie może być powielany lub zapisywany w formie odtwarzalnej bez uzyskania wcześniejszej pisemnej zgody Wydawcy.

Wydawca nie odpowiada za treść zamieszczanych reklam i ogłoszeń

Projekt graficzny: Maciej Szłapka

Przygotowanie do druku: Pracownia Składu Komputerowego TYPO-GRAF
Druk: Wrocławska Drukarnia Naukowa PAN im. S. Kulczyńskiego Sp. z o.o.
Nakład: 1000 egz.

Spis treści

1263 Słowo wstępne – Andrzej Steciwko

PRACE ORYGINALNE

- 1267 Renata Adamek, Adam M. Adamek, Monika Zysnarska, Edyta Kurzępa-Hasan • Zagrożenia środowiskowe a stan zdrowia populacji powiatu poznańskiego
- 1272 Justyna Andrzejewska, Anna Burdukiewicz, Jadwiga Pietraszewska • Typ budowy ciała a wydolność fizyczna chłopców w wieku 7–14 lat, w świetle analizy skupień
- 1278 Aneta Bac, Renata Woźniacka, Tomasz Szaporów • Ocena ilości i rodzaju wad stóp w stosunku do stóp prawidłowo wysklepionych u dzieci w wieku przedszkolnym i wczesnoszkolnym
- 1283 Hanna Bułhak-Guz, Maria Klimanek-Sygniet, Anna Taczalska, Piotr Szymor, Andrzej Chilarski • Urazy u dzieci a zespół maltretowanego dziecka – doświadczenia własne
- 1286 Małgorzata Juszko-Piekut, Zofia Kołosa, Aleksandra Moździerz, Brunon F.P. Zemła, Jerzy Stojko • Zachorowalność na nieczerniakowe nowotwory złośliwe skóry populacji zamieszkującej województwo śląskie
- 1291 Anna Ksykiewicz-Dorota, Anna Kozak-Sykała • Świadczenie opieki profesjonalnej osobom z orzeczoną niezdolnością do samodzielnej egzystencji, ubezpieczonym w Kasie Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego
- 1296 Anna Ksykiewicz-Dorota, Anna Kozak-Sykała • Świadczenie opieki nieprofesjonalnej osobom z orzeczoną niezdolnością do samodzielnej egzystencji, ubezpieczonym w Kasie Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego
- 1301 Anna Ksykiewicz-Dorota, Anna Kozak-Sykała • Wykorzystanie dodatku pielęgnacyjnego przez osoby z orzeczoną niezdolnością do samodzielnej egzystencji, ubezpieczone w Kasie Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego (KRUS)
- 1305 Bożena Ewa Marcinkowska, Ewa Szczepanowska, Tomasz Prościński • Tendencje zmian w zapisie EEG w zależności od wieku rozwojowego
- 1311 Małgorzata Niedworok, Beata Sordyl, Ryszard Makosiej, Anna Borecka, Jakub Gawor, Izabela Płaneta-Małecka, Ewa Małecka-Panas • Stężenie ECP i wskaźnik ECP/Eo u dzieci z toksokarozą
- 1316 Alfred Owoc, Katarzyna Sygit, Iwona Bojar, Ewa Warchoń-Sławińska, Krzysztof Włoch • Zachowania zdrowotne dzieci w wieku szkolnym
- 1321 Alfred Owoc, Iwona Bojar, Katarzyna Sygit, Krzysztof Włoch • Zachowania zdrowotne młodzieży wiejskiej
- 1325 Aleksandra Ryngajłło, Leokadia Bąk-Romaniszyn, Maja Łudzik, Jadwiga Mielczarek, Ewa Małecka-Panas • Ocena czynników ryzyka zarażenia *Ascaris species* u dzieci w materiale własnym
- 1330 Iwona Sikorska, Bogusława Piasecka, Krzysztof Gerc • Kryzys adolescencyjny a postawa wobec wartości
- 1335 Mariusz Stawiński, Maria Jaworowicz-Szczepaniak, Renata Adamek, Tomasz Maksymiuk • Efekty wdrożenia programu edukacji zdrowotnej w jednym z poznańskich przedszkoli – badania wstępne
- 1341 Krystyna Stencel-Gabriel, Agnieszka Kaczmarek, Marek Paul • Refluks żołądkowo-przełykowy i astma u dzieci w wieku szkolnym

- 1346** Monika Zysnarska, Dorota Bernad, Tomasz Maksymiuk, Zbigniew Dalz, Beata Wiśniewska-Spychała • Komputer – szansa czy zagrożenie w rozwoju dziecka?
- 1351** Monika Zysnarska, Dorota Bernad, Tomasz Maksymiuk, Renata Adamek, Izabella Kara • Uwarunkowania przeciążenia pracą na stanowisku pielęgniarki
- 1356** Paweł Źychowicz • Częstość występowania wad postawy ciała u dziewcząt i chłopców niewidomych i słabo widzących na tle krakowskich rówieśników w zależności zaawansowania w dojrzewaniu płciowym

PRACE POGLĄDOWE

- 1361** Mirosław Jarosz, Anna Grodowska • Leczenie otyłości
- 1367** Tomasz J. Kuźniar, Kamilla Kasibowska-Kuźniar • Punkcja opłucnej – wskazania, przeprowadzenie zabiegu, powikłania
- 1373** Magdalena Mazurak, Małgorzata Czyżewska, Elżbieta Gajewska • Zapotrzebowanie na witaminę D w okresie noworodkowym
- 1378** Karolina Wałęskiewicz, Iwona Jagielska, Wiesław Szymański • Immersja wodna w pierwszym okresie porodu

KSZTAŁCENIE USTAWICZNE

- 1383** Marek Ruchała, Ewelina Szczepanek • Choroba guzkowa tarczycy

RECENZJA KSIĄŻKI

- 1393** Waldemar Karnafel • Anna Czech, Jan Tatoń – Cukrzyca. Podręcznik diagnostyki i terapii. Nowa wiedza, skuteczne leczenie

SPRAWOZDANIA

- 1394** The Third European Influenza Conference – sprawozdanie z perspektywy lekarza rodzinnego, 14–17 września 2008 r., Vilamoura, Portugalia – Aneta Nitsch-Osuch
- 1397** Sprawozdanie z III Kongresu Polskiego Towarzystwa Medycyny Rodzinnej, 18–21 września 2008 r., Wrocław – Agnieszka Mastalerz-Migas, Andrzej Steciwko

KOMUNIKATY

s. 1382

Contents

1263 Preface – Andrzej Steciwko

ORIGINAL PAPERS

- 1267 Renata Adamek, Adam M. Adamek, Monika Zysnarska, Edyta Kurzępa-Hasan • Environmental hazard and health status of population in Poznan district
- 1272 Justyna Andrzejewska, Anna Burdukiewicz, Jadwiga Pietraszewska • The cluster analysis of body build in aspect of functional traits in boys aged 7–14
- 1278 Aneta Bac, Renata Woźniacka, Tomasz Szaporów • The amount and kind of feet defects with relation to normal feet in kindergarten and primary school children
- 1283 Hanna Bułhak-Guz, Maria Klimanek-Sygniet, Anna Taczalska, Piotr Szymor, Andrzej Chilarski • Trauma in children due to child abuse – own experience
- 1286 Małgorzata Juszko-Piekut, Zofia Kołosza, Aleksandra Moździerz, Brunon F.P. Zemła, Jerzy Stojko • The incidence of malignant nonmelanoma skin cancer in the inhabitants of the silesian voivodeship
- 1291 Anna Ksykiewicz-Dorota, Anna Kozak-Sykała • Provision of professional health care for people possessing a decision concerning incapability for independent existence, insured by the Agricultural Social Insurance Fund
- 1296 Anna Ksykiewicz-Dorota, Anna Kozak-Sykała • Provision of informal health care for people possessing a decision concerning incapability for independent existence, insured by the Agricultural Social Insurance Fund
- 1301 Anna Ksykiewicz-Dorota, Anna Kozak-Sykała • Usage of nursing allowance by people possessing decision concerning incapability for independent existence insured by the Agricultural Social Insurance Fund (KRUS)
- 1305 Bożena Ewa Marcinkowska, Ewa Szczepanowska, Tomasz Prościński • Tendencies of changes in the EEG record in relation to developmental age
- 1311 Małgorzata Niedworok, Beata Sordyl, Ryszard Makosiej, Anna Borecka, Jakub Gawor, Izabela Płaneta-Małecka, Ewa Małecka-Panas • ECP concentration and ECP/Eo ratio in children with toxocaríasis
- 1316 Alfred Owoc, Katarzyna Sygit, Iwona Bojar, Ewa Warchoń-Sławińska, Krzysztof Włoch • Study on the health behaviours of schoolchildren
- 1321 Alfred Owoc, Iwona Bojar, Katarzyna Sygit, Krzysztof Włoch • Health behavior of rural youth
- 1325 Aleksandra Ryngajłło, Leokadia Bąk-Romaniszyn, Maja Łudzik, Jadwiga Mielczarek, Ewa Małecka-Panas • Evaluation of risk factors of *Ascaris species* infection in children in own material
- 1330 Iwona Sikorska, Bogusława Piasecka, Krzysztof Gerc • Adolescence crisis and attitude towards values
- 1335 Mariusz Stawiński, Maria Jaworowicz-Szczepaniak, Renata Adamek, Tomasz Maksymiuk • Results of introducing a health education programme in a Poznan kindergarten – a preliminary study
- 1341 Krystyna Stencel-Gabriel, Agnieszka Kaczmoryk, Marek Paul • Gastroesophageal reflux and asthma at the schoolage children

- 1346** Monika Zysnarska, Dorota Bernad, Tomasz Maksymiuk, Zbigniew Dalz, Beata Wiśniewska-Spychała • Computer – a chance or a threat to a child's development?
- 1351** Monika Zysnarska, Dorota Bernad, Tomasz Maksymiuk, Renata Adamek, Izabella Kara • Specific elements of nurse work overload
- 1356** Paweł Źychowicz • Incidence of faulty posture in boys and girls who are blind and with low vision in comparison with that of their coevals depending on the stage of sexual maturation

REVIEWS

- 1361** Mirosław Jarosz, Anna Grodowska • Obesity treatment
- 1367** Tomasz J. Kuźniar, Kamilla Kasibowska-Kuźniar • Punkcja opłucnej – Thoracentesis – indications, procedure, and complications
- 1373** Magdalena Mazurak, Małgorzata Czyżewska, Elżbieta Gajewska • Vitamin D intake needs in the neonatal period
- 1378** Karolina Wałęskiewicz, Iwona Jagielska, Wiesław Szymański • Water immersion in the first stage of labour

CONTINUOUS MEDICAL EDUCATION (CME)

- 1383** Marek Ruchała, Ewelina Szczepanek • Thyroid nodular disease

BOOK REVIEW

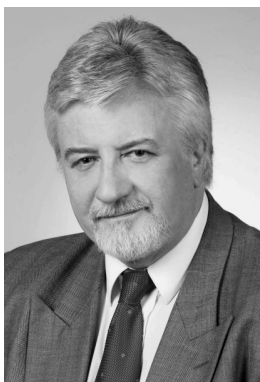
- 1393** Waldemar Karnafel • Anna Czech, Jan Tatoń – Cukrzyca. Podręcznik diagnostyki i terapii. Nowa wiedza, skuteczne leczenie

REPORTS

- 1394** The Third European Influenza Conference – report from a family doctor's point of view September 14–17, 2008, Vilamoura, Portugal – Aneta Nitsch-Osuch
- 1397** Report on the 3rd Congress of the Polish Society of Family Medicine September 18–21, 2008, Wrocław – Agnieszka Mastalerz-Migas, Andrzej Steciwko

ANNOUNCEMENTS

p. 1382

Słowo wstępne

Szanowni Państwo! Koleżanki, Koledzy!

Przekazywany w Państwa ręce zeszyt kwartalnika „Family Medicine & Primary Care Review” zamyka dziesiąty rok wydawania naszego naukowego periodyku. Prezentujemy w nim zagadnienia wynikające z codziennej pracy lekarza rodzinnego oraz pracowników naukowo-dydaktycznych prowadzących kształcenie przed- i podyplomowe w zakresie medycyny rodzinnej.

Kontynuujemy prezentację na łamach naszego kwartalnika członków Komitetu Naukowego, a w przyszłości planujemy przybliżenie naszym Czytelnikom sylwetek członków Komitetu Redakcyjnego.

Jestem przekonany, że i ten numer spełni Państwa oczekiwania, a zawarte w nim artykuły przyczynią się do uzupełnienia wiedzy tak niezbędnej w praktyce lekarza rodzinnego.

W tym roku pożegnaliśmy naszego niezapomnianego członka Komitetu Naukowego – Profesora dr. hab. Macieja Latalskiego, byłego Rektora Akademii Medycznej w Lublinie, wieloletniego dyrektora Instytutu Medycyny Wsi. Profesor Latalski był współtwórcą medycyny rodzinnej w Polsce. Do chwili przejścia na emeryturę kierował Międzywydziałową Katedrą Zdrowia Publicznego Akademii Medycznej w Lublinie.

Jak co roku pragnę serdecznie podziękować Radzie Naukowej, Współpracownikom Redakcji oraz wszystkim Recenzentom, za duży trud i wysiłek włożony w recenzowanie wszystkich artykułów.

Z okazji Świąt Bożego Narodzenia oraz nadchodzącego Nowego Roku 2009 w imieniu Redakcji Kwartalnika „Family Medicine & Primary Care Review” i swoim własnym pragnę złożyć Wszystkim Czytelnikom jak najserdeczniejsze życzenia zdrowia i spełnienia marzeń oraz sukcesów w życiu osobistym i zawodowym

Redaktor Naczelny
Prof. dr hab. Andrzej Steciwko

Komitet Redakcyjny „Family Medicine & Primary Care Review”, licząc na dalszą owocną współpracę, składa najserdeczniejsze podziękowania Recenzentom, którymi w roku 2008 byli:

Prof. dr hab. Andrzej Boznański (Wrocław)
Prof. dr hab. Alicja Chybicka (Wrocław)
Prof. dr hab. Jan Ereciński (Gdańsk)
Prof. dr hab. Krzysztof Grabowski (Wrocław)
Prof. dr hab. Marian Gryboś (Wrocław)
Dr n. med. Wojciech Guzikowski (Opole)
Prof. dr hab. Wanda Horst-Sikorska (Poznań)
Dr hab. Beata Karakiewicz (Szczecin)
Dr n. med. Przemysław Kardas (Łódź)
Prof. dr hab. Jerzy Kołodziej (Wrocław)
Prof. dr hab. Jan Kornafel (Wrocław)
Prof. dr hab. Jerzy Leszek (Wrocław)
Prof. dr hab. Jan Lubiński (Szczecin)
Prof. dr hab. Jerzy Łopatyński (Lublin)
Prof. dr hab. Walentyna Mazurek (Wrocław)
Prof. dr hab. Andrzej Milewicz (Wrocław)
Prof. dr hab. Zuzanna Morawska (Wrocław)
Dr hab. n. med. Andrzej Mysiak (Wrocław)
Prof. dr hab. Leszek Paradowski (Wrocław)
Prof. dr hab. Bernard Panaszek (Wrocław)
Prof. dr hab. Piotr Ponikowski (Wrocław)
Prof. dr hab. Andrzej Rajewski (Poznań)
Prof. dr hab. Zbigniew Rudkowski (Wrocław)
Dr hab. Joanna Rymaszewska (Wrocław)
Prof. dr hab. Janusz Siebert (Wrocław)
Prof. dr hab. Piotr Szyber (Wrocław)
Prof. dr hab. Kazimierz Wardyn (Warszawa)
Prof. dr hab. Renata Wąsik (Wrocław)
Prof. dr hab. Mieczysław Woźniak (Wrocław)
Prof. dr hab. Zygmunt Zdrojewicz (Wrocław)
Prof. dr hab. Barbara Zdziarska (Szczecin)
Prof. dr hab. Irena Zimmermann-Górska (Poznań)

Prof. zw. dr hab. med. Zygmunt Zdrojewicz

Urodził się 10 X 1946 r. w Wałbrzychu. Szkołę podstawową ukończył w Szczawnie Zdroju. W latach 1960–1964 uczęszczał do II LO w Wałbrzychu, które ukończył z wyróżnieniem. W latach 1964–1970 studiował na Wydziale Lekarskim Akademii Medycznej we Wrocławiu, które ukończył z wynikiem dobrym. Bezpośrednio po studiach podjął pracę w Katedrze i Klinice Endokrynologii AM we Wrocławiu jako młodszy asystent w Państwowym Szpitalu Klinicznym nr 1, a od 1979 r. został zatrudniony w tejże Klinice jako pracownik Uczelni, w której pracuje obecnie na stanowisku profesora zwyczajnego.

W 1977 r. na podstawie rozprawy doktorskiej wykonanej pod kierownictwem dr. hab. med. Stanisława Gruszki pt. „Zachowanie się hormonów kory nadnerczy w pierwotnej niedoczynności tarczycy” Rada Wydziału Lekarskiego Akademii Medycznej we Wrocławiu nadała mu stopień naukowy doktora nauk medycznych. W 1993 r. na podstawie oceny dorobku naukowego oraz pracy habilitacyjnej zatytułowanej „Ocena aktywności enzymu konwertującego angiotensynę I (ACE) u osób zdrowych i kobiet z dysfunkcją tarczycy”, uzyskał stopień naukowy doktora habilitowanego nauk medycznych. Tytuł profesora nauk medycznych Prezydent Rzeczypospolitej Polskiej nadał mu w 2002 r., stanowisko profesora nadzwyczajnego w wyżej wymienionej Klinice uzyskał w 2003 r., a stanowisko profesora zwyczajnego w 2006 r. Posiada drugi stopień specjalizacji z chorób wewnętrznych oraz podspecjalizację z endokrynologii, a także z seksuologii.

W 1993 r. był stypendystą DAAD w Heidelbergu – Niemcy. Działalność naukowa to: około 320 publikacji, które ukazały się w recenzowanych czasopismach krajowych i zagranicznych, ponadto jest autorem licznych rozdziałów podręcznikowych, m.in. „Endokrynologii klinicznej” (2007), „Endokrynologii na co dzień” (2003), a także książek: *Miłość, hormony i seks*, *Leksykon kardiologiczny*, *Leksykon seksuologiczny*. Od 2001 r. jest Konsultantem Wojewódzkim w dziedzinie seksuologii dla województwa wrocławskiego, a także biegłym sądowym w tej dziedzinie. Jest Konsultantem ds. naukowo-medycznych Uzdrowiska Szczawno-Jedlina S.A., a także Powiatowego Centrum Zdrowia w Kamiennej Górze. Jest członkiem licznych Towarzystw Naukowych, takich jak: Polskiego Towarzystwa Internistycznego, Polskiego Towarzystwa Endokrynologicznego, Polskiego Towarzystwa Diabetologicznego, Polskiego Towarzystwa Seksuologicznego, Polskiego Towarzystwa Nadciśnienia Tętniczego, Polskiego Towarzystwa Terapeutycznego (członek Zarządu), International Medical Association for Experimental and Clinical Research, a także członkiem Komisji Farmakologii Klinicznej PAN. Członek Rad Naukowych: „Seksuologii Polskiej”, „Family Medicine & Primary Care Review”, „Problemów Terapii Monitorowanej”, „Przeglądu Terapeutycznego”. Promotor 3 prac doktorskich, kierownik licznych specjalizacji z chorób wewnętrznych i endokrynologii. W latach 2004–2006 kierownik Zakładu Edukacji Zdrowotnej Instytutu Pedagogiki Uniwersytetu Wrocławskiego. Posiada liczne odznaczenia państwowe, resortowe i uczelniane, m.in.: Medal Academia Medica Vratislavienses, Medal Komisji Edukacji Narodowej, Odznakę „Za wzorową pracę w Służbie Zdrowia”, Krzyż Kawalerski Orderu Odrodzenia Polski. Główne zainteresowania naukowe to: przyczyny i patomechanizm nadciśnienia tętniczego w endokrynopatiach przebiegających z nadciśnieniem tętniczym, badania nad wpływem neuromodulatorów, neurotransmitterów na organizm człowieka. Hobby: filatelistyka, numizmatyka, historia Polski.

Dieter Adam

Born October 25th, 1935 in Munich/Germany.

Education in Medicine and Pharmacy. Doctor degrees in Medicine and in Pharmacy and Organic Chemistry.

Specialized in medical microbiology, clinical pharmacology, infectious diseases and pediatrics.

Professor of pediatrics since 1978 and Head of Pediatric Infectious Diseases Unit, Children's Hospital, University of Munich.

Main fields of research: Infectious diseases in children; pharmacology and antimicrobial activity of antibiotics, antivirals, antimycotics, and antiparasitics. Influence of host defense mechanisms on antimicrobial activity, and special studies on tissue pharmacokinetics of newer antimicrobials.

Past President of the Paul-Ehrlich-Society for Chemotherapy (National Chemotherapy Society of Germany), Member of the American Society of Microbiology, of the European Society of Clinical Microbiology, and of the British Society of Antimicrobial Chemotherapy (BSAC). Past Vice President of the International Society of Chemotherapy. Past Member of the National Committee of the Government for the registration of new drugs and member of the National Committee on AIDS-Research. Member of Drug Commission of German Physicians. Chairman of Ethical-Committee of the Bavarian Medical Association. Vice-rector of the University of Munich (1993–1999).

Corresponding Fellow of the Infectious Diseases Society of America.

Teacher in Pediatrics, Chemotherapy and Infectious Diseases of the University of Munich.

About 1,000 publications in national and international scientific journals as well as printed lectures, and 100 contributions to several national and international books on infectious diseases and clinical pharmacology of antibiotics and chemotherapeutics.